

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

grudzień 2011

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył em. prof. dra hab. Juliana Musielaka Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Akt dekoracji miał miejsce 28.10.2011 w Sali Białej Urzędu Miasta w czasie nadzwyczajnego posiedzenia Senatu UAM związanego z upamiętnieniem 400-setnej rocznicy narodzin tradycji uniwersyteckich w Poznaniu.

★ ★ ★ ★ ★

Wśród czworga laureatów II edycji programu stypendialnego firmy Volkswagen Poznań „Best from the Best” znaleźli się dwaj studenci naszego wydziału, a mianowicie: Łukasz Kalinowski i Patryk Żywica. Stypendia te przyznawane są studentom za najlepszą średnią ocen z ostatniego roku akademickiego oraz dodatkowe osiągnięcia naukowe i aktywność poza uczelnią. Stypendium wypłacane jest przez okres 10 miesięcy w wysokości 1400 zł miesięcznie.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 10.11.2011 odbył się kolejny wykład z cyklu Wykładów z Informatyki im. Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego i Henryka Zygalskiego. W tym roku wygłosiła go prof. Shafi Goldwasser (Massachusetts Institute of Technology oraz Weizmann Institute of Science). Tytuł wykładu: „Secrets and proofs: the role of randomness”.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 25.11.2011 zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Tomasza Łuczaka o przeniesienie go na etat naukowy na okres 3 lat.

★ ★ ★ ★ ★

Rada wyraziła też zgodę na zatrudnienie prof. UAM dra hab. Kazimierza Wiertelaka na stanowisku profesora nadzwyczajnego w wymiarze 1/3 etatu od stycznia 2012 do końca tego roku akademickiego.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 25.11.2011 zaopiniowała pozytywnie regulamin przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału wyraziła zgodę na prowadzenie studiów podyplomowych z matematyki w Koszalinie w ramach projektu POKL1/94/11. Jednocześnie Rada zaopiniowała pozytywnie kandydaturę prof. UAM dra hab. Andrzeja Sołtysiaka na kierownika tego studium.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 25.11.2011 Rada Wydziału wszczęła postępowanie o tytuł naukowy dla prof. UAM dra hab. Wiesława Śliwy z Zakładu Analizy Funkcjonalnej. Rada powołała na recenzentów prof. dra hab. Wojciecha Banaszczyka (Uniwersytet Łódzki) i prof. dra hab. Pawła Domańskiego (UAM). Jednocześnie Rada zwolniła prof. dra hab. Pawła Domańskiego z funkcji przewodniczącego komisji i powierzyła te obowiązki prof. drowi hab. Henrykowi Hudzikowi.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 25.11.2011 Rada Wydziału wszczęła przewód doktorski mgra Bartłomieja Bzdegi. Rada powołała na promotora prof. dra hab. Wojciecha Gajdę oraz zatwierdziła temat rozprawy doktorskiej, który brzmi „O wielomianach cyklotomicznych”

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Mówi się także dużo o dziedziczności talentu matematycznego i o jego związku z rasą. Tymczasem historia matematyki nie notuje wypadku, aby syn wielkiego matematyka był sam wielki na tym polu, jakkolwiek często zdarzają się wypadki uzdolnienia matematycznego w rodzinach znanych matematyków. Co do rasy, to kwestia ta zbyt jest zawiła, aby można zaryzykować choćby takie przypuszczenie, jak Poincaré, według którego rasa łacińska wydaje intuicjonistów, rasa semicka logików, a germańska typy mieszane. Uzdolnienie matematyczne spotyka się u wszystkich niemal cywilizowanych ludów świata.

Hugo Steinhaus

★ ★ ★ ★ ★

W Wydawnictwie Naukowym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza ukazała się książka Mariana Rejewskiego pt. *Wspomnienia z mojej pracy w Biurze Szyfrów Oddziału II Sztabu Głównego w latach 1930–1945/Memories of My Work at the Cipher Bureau of the General Staff Second Department 1930–1945*, Poznań 2011, ss. 161 + 158 + 14 (ilustracje).

★ ★ ★ ★ ★

W Wydawnictwie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk ukazały się następujące książki:

- *Zdzisław Krygowski. Pionier matematyki poznańskiej*. Wstęp Magdalena Jaroszewska i Julian Musielak, dobór tekstów: Magdalena Jaroszewska, Poznań 2011, ss. 97,
- *Zdzisław Krygowski, Prace wybrane*, pod redakcją Wojciecha Gajdy i Magdaleny Jaroszewskiej, Poznań, 2011, ss. 263.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 25–27.11.2011 odbyła się współfinansowana przez nasz wydział *5th Language & Technology Conference: Human Language Technologies as a Challenge for Computer Science and Linguistics*.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 15.11.2011 odbyło się pierwsze w tym roku akademickim spotkanie z cyklu Wykładów Otwartych dla młodzieży „Po indeks z Pitagorasem”. Prof. dr hab. Wojciech Gajda przedstawił wykład pt. „O liczbach, trójkątach, równaniach i szyfrach”.

Szczegółowe informacje na temat tego cyklu spotkań znajdują się na stronie www.wmi.amu.pl w zakładce „Po indeks z Pitagorasem”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 5–9.12.2011 prof. dr hab. Władysław Narkiewicz (Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego) wygłosi cykl wykładów pt. „Od twierdzenia o liczbach pierwszych do twierdzenia Fermata. Teoria liczb w XX-wieku”. Wykłady oparte na będą świeżo wydanej książce prof. Nar-

kiewicza *Rational Number Theory in the 20th Century*. Cykl składać się będzie z 5 wykładów po 90 minut każdy.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 2–3.12.2011 odbędą się – równolegle w laboratoriach Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Wydziału Informatyki Politechniki Poznańskiej – VI Mistrzostwa Wielkopolski w Programowaniu Zespołowym. Mistrzostwa te to największe stacjonarne zawody programistyczne w Polsce oraz jedna z największych tego typu imprez na świecie. W mistrzostwach biorą udział trzyosobowe drużyny, które w ciągu pięciu godzin muszą rozwiązać jak największą liczbę problemów algorytmicznych. Szczegóły i rejestracja na zawody na stronie konkursu: mwpz.poznan.pl.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii . . .

---

510 lat temu, 24.09.1501 roku urodził się w Pawii Girolamo Cardano, włoski lekarz, fizyk i matematyk (zmarł 21.09.1576 w Rzymie). Do dwudziestego roku życia kształcił się pod okiem ojca Bonifacego, lekarza i prawnika. Potem studiował na uniwersytecie w Pawii. W 1523 został nauczycielem matematyki w gimnazjum w Pawii. 1525 – rektor uniwersytetu w Padwie. W 1526 zostaje doktorem medycyny. Po okresie wędrówek, po wielu nieudanych próbach zostaje w roku 1539 przyjęty do kolegium medyków w Mediolanie. W 1543 powołany na profesora medycyny na uniwersytecie w Pawii, gdzie pracował do roku 1562, kiedy to otrzymał posadę na uniwersytecie w Bolonii. Posądzony o herezję został w roku 1570 aresztowany. Uwolniony od zarzutów nie mógł jednak odzyskać utraconych pozycji – pracował jako uczyony prywatny otrzymując pensję od papieża.

*W roku 1545 wydane zostało w Norymberdze jego dzieło pt. *Artis magnae sive de regulis algebraicis liber unus*. Był to traktat z algebry zawierający obok znanych już wyników także nowe rezultaty i idee. Wśród tych ostatnich jest użycie liczb urojonych w celu rozwiązywania prostych zagadnień algebraicznych. Znajdujemy tam także rozwiązanie równania sześciennego Tartaglii, jak również znalezioną przez ucznia Cardana, Ludovico Ferrari, metodę sprowadzania równania stopnia czwartego do równania sześciennego.*

Opublikowanie metody Tartaglii doprowadziło do publicznej kłótni dotyczącej priorytetu.

Wśród innych prac Cardana mamy m.in. Liber de ludo aleae, w którym zajmuje się grami hazardowymi przedstawiając pierwsze systematyczne obliczenia prawdopodobieństw. Publikował też prace o tematyce fizycznej i filozoficznej. Najbardziej znana z nich to De subtilitate rerum – zbiór doświadczeń fizycznych.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

Gośćmi wydziału w miesiącu listopadzie br. byli:

- 26.10–8.11.2011 -- prof. Mindaugas Bloznelis, Litwa, Wilno, Vilnius University (opiekun: prof. Jerzy Jaworski, Zakład Matematyki Dyskretnej),
- 5–11.11.2011 – prof. Shafira Goldwasser (Shafi Goldwater), USA, Boston, Massachusetts Institute of Technology (opiekun: prof. Jerzy Jaworski, Zakład Matematyki Dyskretnej),
- 8–11.11.2011 – dr Xavier Guitart, Hiszpania, Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya (opiekun: prof. Wojciech Gajda, Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej),
- 9–22.11.2011 – dr Mihyun Kang, Niemcy, Berlin, Freie Universität Berlin (opiekun: prof. Tomasz Łuczak, Zakład Matematyki Dyskretnej) [wizyta w ramach projektu UAM: Unikatowy Absolwent = Możliwości],
- 9–14.11.2011 – dr Sebastian Petersen, Niemcy, Monachium, Universität München (opiekun: prof. Wojciech Gajda, Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej) [wizyta w ramach projektu UAM: Unikatowy Absolwent = Możliwości],
- 12–19.11.2011 – prof. Luis Rodriguez Piazza, Hiszpania, Sewilla, University of Sevilla (opiekun: prof. Mieczysław Mastyło, Zakład Teorii Interpolacji i Aproksymacji),

- 14–20.11.2011 – dr Daniel Vallieres, Niemcy, Monachium, Universität München (opiekun: prof. Grzegorz Banaszak, Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej),
- 21–26.11.2011 – prof. Colin Cooper, Wielka Brytania, Londyn, King’s College London (opiekun: prof. Jerzy Jaworski i prof. Michał Karoński, Zakład Matematyki Dyskretnej),
- 23–26.11.2011 – prof. Andreas Rosenschon, Niemcy, Monachium, Universität München (opiekun: prof. Wojciech Gajda, Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej),
- 24–28.11.2011 – dr Gayrat Matlatipov, Uzbekistan, Urgench, Urgench State University (opiekun: prof. Zygmunt Vetulani, Zakład Lingwistyki Informatycznej i Sztucznej Inteligencji),
- 24–28.11.2011 – dr Girish Nath Jha, Indie, New Delhi, Jawaharlal Nehru University New Delhi (opiekun: prof. Zygmunt Vetulani, Zakład Lingwistyki Informatycznej i Sztucznej Inteligencji),
- 28.11–2.12.2011 – prof. Dorothee Haroske, Niemcy, Jena, Friedrich-Schiller-Universität Jena (opiekun: prof. Leszek Skrzypczak, Zakład Teorii Funkcji Rzeczywistych) [wizyta w ramach projektu UAM: Unikatowy Absolwent = Możliwości],
- 28.11–2.12.2011 – dr Sander Dahmen, Holandia, Utrecht, Uniwersytet w Utrechcie (opiekun: prof. Wojciech Gajda, Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 9.11.2011 dr Xevi Guitart (Politechnika Katalońska w Barcelonie, Hiszpania) wygłosił wykład pt. „Rational points on elliptic curves over almost totally complex extensions”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 10.11.2011 dr Sebastian Petersen (Uniwersytet w Monachium, Niemcy) wygłosił wykład pt. „Hilbertian Fields and Ample Fields”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 15.11.2011 prof. Luis Rodríguez-Piazza (Universidad de Sevilla, Hiszpania) wygłosił wykład pt. „Some finitely strictly singular operators”.

★ ★ ★ ★ ★

16.11.2011 dr Daniel Vallieres (Uniwersytet w Monachium, Niemcy) wygłosił wykład pt. „Theoretical evidence for the extended abelian rank one Stark conjecture for the base field Q ”.

★ ★ ★ ★ ★

W piątek 18.11.2011 dr Mihyun Kang (Freie Universität Berlin, Niemcy) wygłosiła wykład pt. „Phase transitions in random graphs”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 23.11.2011 prof. Grzegorz Zwara (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) wygłosił wykład pt. „Osobliwości domknięć orbit w rozmaitościach modułów”.

★ ★ ★ ★ ★

Tego samego dnia prof. dr Andreas Rosenschon (Ludwig-Maximilian Universität, Monachium, Niemcy) wygłosił wykład pt. „Torsion and divisibility in Chow groups”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 27.11.2011 odbyła się inauguracja cyklu wykładów prof. dr Gérard Ligozat (Uniwersytet w Paryżu) pt. „Extracting, Representing and Reasoning about Time and Space in Texts and Discourse”.

★ ★ ★ ★ ★

29.11.2011 prof. Dorothee Haroske (Friedrich-Schiller-Universitaet Jena, Niemcy) wygłosiła wykład pt. „Some dichotomy phenomenon in function spaces”.

★ ★ ★ ★ ★

W ostatnim okresie odbyły się następujące wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 28.08–9.09.2011 – mgr Bartosz Naskręcki, Niemcy, Heidelberg, Uniwer-

sytet w Heidelbergu — konferencja *Computations with Modular Forms 2011* oraz kursy.

- 3–20.11.2011 – prof. dr hab. Ryszard Urbański, USA, Lowell, Uniwersytet Massachusetts w Lowell – współpraca naukowa, wykłady,
- 6–11.11.2011 – prof. dr hab. Roman Murawski i dr Izabela Bondecka-Krzykowska, Belgia, Gandawa, Uniwersytet w Gandawie – konferencja *History and Philosophy of Computing*,
- 6.11–2.12.2011 – prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski, Włochy, Genua, Uniwersytet w Genui – współpraca naukowa z prof. A. Perellim w zakresie analitycznej teorii liczb, staż naukowy,
- 11–14.11.2011 – członkowie Koła Naukowego Algorytmów: opiekun – mgr Łukasz Witkowski oraz studenci – Łukasz Kalinowski, Piotr Zdanowicz i Patryk Żywica, Czechy, Praga – zawody *Central European Regional Contest 2011*,
- 15–25.11.2011 – prof. UAM dr hab. Krzysztof Pawałowski, Japonia, Osaka, Kobe i Okayama, Osaka City University, Kyoto University i Okayama University – *The 38th Symposium on Transformation Groups* i wykłady,
- 17–28.11.2011 – prof. UAM dr hab. Marek Wisła i dr Paweł Foralewski, Indie, Aligarh, Department of Mathematics, Aligarh Muslim University – *International Conference on Analysis and its Applications (ICAA-2011)*,
- 17.11–1.12.2011 – prof. dr hab. Jerzy Jaworski, Niemcy, Dusseldorf, Heinrich Heine University – badania naukowe, odczyty,
- 20–22.11.2011 – dr Jacek Marciniak, Holandia, Amsterdam, Uniwersytet Amsterdam – spotkanie projektu „Leonardo”,
- 23–28.11.2011 – prof. dr hab. Witold Wnuk, Grecja, Ateny, National Technical University in Athens – konferencja *Ordered Spaces and Applications* i konsultacje dotyczące wspólnych badań,
- 27.11–2.12.2011 – prof. Grzegorz Banaszak, Niemcy, Göttingen, Universität Göttingen – wykład i współpraca naukowa.

GALOIS REPRESENTATIONS AND AUTOMORPHIC FORMS

W dniach 15-20 sierpnia 2011 roku odbyła się w Ośrodku Badawczo-Konferencyjnym IMPAN w Będlewie konferencja Galois representations and automorphic forms, zorganizowana przez Grzegorza Banaszaka (UAM), Stefana Barańczuka (UAM), Tobiasa Bergera (Sheffield Univ.) i Krzysztofa Kłósina (CUNY New York) i sponsorowana przez Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Centrum Banacha. Tematem konferencji były: modularność reprezentacji Galois, reprezentacje Galois pochodzące od rozmaitości abelowych oraz program Langlandsa. W ostatnich 20 latach otrzymano bardzo wiele znaczących wyników dotyczących tych zagadnień. Nie sposób wymienić wszystkich matematyków, działających na tym polu; wielu z nich uczestniczyło w naszej konferencji.

Swoje najnowsze wyniki podczas jednogodzinnych wykładów plenarnych, odbywających się w sesjach przedpołudniowych i popołudniowych, przedstawili następujący wykładowcy: Adebisi Agboola (University of California, Santa Barbara), Grzegorz Banaszak (UAM), Tobias Berger (Sheffield Univ.), Laurent Berger (Ecole Normale Supérieure de Lyon), Gebhard Böckle (Univ. Heidelberg), Pierre Colmez (C.N.R.S., Institut de Mathématiques de Jussieu, Paris), Fred Diamond (King's College London), Neil Dummigan (Sheffield Univ.), Ellen Eischen (Northwestern University), Wojciech Gajda (UAM), Eknath Ghate (Tata Institute of Fundamental Research, Mumbai), Andrei Jorza (California Institute of Technology), Krzysztof Kłósin (City Univ. of New York (CUNY)), Piotr Krason (Uniwersytet Szczeciński), Jan Nekovar (Institut de Mathématiques de Jussieu, Univ. Paris 6), James Newton (Cambridge Univ.), Wiesława Nizioł (University of Utah, Salt Lake City), Rene Schoof (Univ. di Roma Tor Vergata), Ramesh Sreekantan (Indian Statistical Institute, Bangalore Centre), Jacques Tilouine (Univ. Paris 13), Yoichi Uetake (UAM).

Konferencja w Będlewie była znakomitym forum do prowadzenia wielu dyskusji naukowych i nawiązania kontaktów naukowych. Dla młodych matematyków, uczestniczących w konferencji (również jako plenary speakers),

była to świetna okazja do zapoznania się z najnowszymi wynikami w arytmetycznej geometrii algebraicznej, zaprezentowania swoich rezultatów i poszukiwania nowych kierunków badań.

Konferencję uatrakcyjnił bankiet w pałacu oraz kolacja przy ognisku w parku pałacowym.

Prof. dr hab. Grzegorz Banaszak i dr Stefan Barańczuk

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://web.wmi.amu.edu.pl>